

ДНЕВНИКЪ XXVII.

Засѣдание отъ 11-й Декемврий 1879 година.

Подъ прѣдсѣдателството на Ив. Евстр. Гешова.

Присѣдствуватъ 47 члена; отсѣдствуватъ 7, отъ тѣхъ безъ отпущкъ Н. В. П. Панаретъ, Георги Груевъ, Кръстовъ, Наумовъ, Папазиянъ и Хаджи Исмаилъ Бей.

Протоколътъ на прѣдпоследното засѣдание се поправя съгласно съ бѣлѣж-китѣ на Стамболова и Ахлънлж и се приема отъ Събранието.

Протоколътъ на последното засѣдание като несвършенъ ще се чете въ идущето засѣдание.

Секретарьтъ прочита едно съобщение отъ Монсинеръ Франциско за отпущкъ. Събранието приема просбата.

Пристъпва се къмъ 1-ий въпросъ отъ дневний редъ — понататъшното разглеждане на законопроекта на секционната комиссия за заплатитѣ.

Секретарьтъ чете 6-ий параграфъ, на който разискването не се свърши въ миналото засѣдание.

Герджиковъ предлага, департаменталнитѣ прокурори да получаватъ заплата равна съ заплатитѣ на прѣдсѣдателитѣ на департаменталнитѣ сѣдилища.

Странски разяснява, че платата на департаменталнитѣ прокурори е само номинална, защото прокурорскитѣ постове ще се занимаватъ отъ чюжденци, случай предвиденъ отъ единъ последующъ членъ на законопроекта.

Прѣдложението на Герджикова се подкрѣпя отъ 5 члена.

Хакановъ казва, че единъ румелиотъ, който е свършилъ право ще бжде благодаренъ отъ платата, назначена отъ секционната комиссия, както благодарни ще бждатъ и малко-много практичнитѣ лица, които по недостатъкъ на специалисти ще заематъ тия постове. За това предлага да се приеме поправката на секционната комиссия.

Прѣдложението на Герджикова се гласува и отхвърля.

Димитровъ прѣдлага да се приеме да се заплащатъ слушателитѣ при върховното сѣдилище за административни распри, по засѣдания, именно 1 лира за всяко засѣдание.

Ив. Ст. Гешовъ намѣрва неудобно прѣдложението на Димитрова, защото въ подобенъ случай трѣбва Събранието да се поврѣща на миналата категория чиновници, гдѣто сж замѣнени съвѣтницитѣ на върховното сѣдилище за административни распри, които получаватъ опрѣдѣлена заплата отъ 25 лири.

Величковъ одобрява прѣдложението на Димитрова, нъ, казва той, трудността излиза отъ това, че трѣбва да се ограничатъ изборитѣ и назначенията на

слушатели, т. е. трѣба слушатели да се взематъ мѣжду пловдивскитѣ жители, нѣщо неправедно, понеже високитѣ постове не трѣба да бждатъ исклучителна принадлежностъ на жителитѣ на единъ градъ, а сѣшевременно и не практично защото не може се наложи волята на Главний Управителъ да назначава тия чиновници измѣжду пловдивскитѣ граждани напримѣръ, ако се приеме щото съвѣтниците на Върховното Сѣдилище да бждатъ сѣшевременно и такива при Върховното Сѣдилище за административни распри, економически, нѣ ако това стане, то трѣба слушатели които сж вѣнкашни да получаватъ заплата.

Герджиковъ подкрѣпя мнѣнието на Величкова.

Д-ръ Странски разяснява, че мѣстото на Димитровото предложение е въ II часть на законопроекта, за щатоветѣ.

Величковъ предлага, параграфътъ да се приеме както си е и да му се тури алинея, че слушатели кога сж отъ областта получаватъ заплата.

Ив. Ст. Гешовъ не приема предложението на Величкова, като казва, че сѣщо не е право да се плаща на ония, които сж отъ областта за нѣколкото само засѣдания, които ще иматъ прѣзъ годината. Той поддържа, че трѣба за слушатели да се назначатъ чиновници, които вече иматъ свои популярни постове.

Хакановъ казва, че ако би Върховното Сѣдилище за административни распри не би било различно отъ Върховното Сѣдилище, то законодателитѣ на областта не биха раздѣлили името на двѣ сѣдилища. При това той мисли, че трѣба плата за слушатели да е прѣдвидена, което не значи че тѣ непрѣменно ще я получаватъ. По тия съображения той прѣпорѣчва поправката на секционната коммисия.

Кесяковъ подкрѣпя Хаканова; поправката на Величкова не се подкрѣпя. Поправката на Димитрова се гласува и отхвърля.

Секретарьтъ прочита слѣдующий параграфъ.

Воденчаровъ предлага да се извадятъ отъ тая категория съвѣтниците при префектитѣ, за да се вмѣстятъ въ една отъ послѣднитѣ.

Хакановъ не се съгласява съ Воденчарова, защото съвѣтниците ще иматъ голѣма важностъ кога се откриятъ департаменталнитѣ съвѣти; тѣ ще държатъ приходитѣ и расходитѣ на департаментитѣ, и ще оставатъ на мѣстото на департаменталнитѣ съвѣти слѣдъ закритието имъ. По това той подкрѣпя предложението на секционната коммисия.

Величковъ подкрѣпя Воденчарова, като напомня, че съвѣтниците ще изпълняватъ отчасти само длъжноститѣ на гласоветѣ при бившитѣ окрѣжни съвѣти, които се плащаха 10 лири на мѣсецъ и че съвѣтниците, които самата длъжностъ изисква да бждатъ хора отъ общественно положение, кога получаватъ даже и 18 лири ще мислятъ просто възнаграждение, а не заплата.

Юруковъ предлага да се даде на съвѣтниците по 10 лири заплата, ако има чиновници не можтъ да се извадятъ. Международната коммисия ги турила, защото малко познавала положението на областта.

Владо мисли, че ако и да се зематъ съвѣтниците отъ по първитѣ хора непрѣменно трѣба да се възнаграждаватъ, защото малко хора има, които да сж отъ независимо положение.

Ив. Ст. Гешевъ приема да се извадятъ съвѣтниците отъ тая категория за

да се турят въ идущата, защото тѣ нѣматъ за проста длѣжностъ да даватъ съвѣти, а иматъ да изпълняватъ често и Секретарска длѣжностъ.

Кесяковъ глѣда на съвѣтниците, като на народни контролери на дѣлата на префекта и по това мисли, че трѣбва да се наградятъ добръ.

Д-ръ Янкуловъ е съгласенъ да се замѣнятъ съвѣтниците съ слѣдующата категория, защото ще се иска отъ тѣхъ да вършатъ работа, която сж имали членовѣ на бившитѣ окръжни съвѣти.

Хакановъ постоянноува да прѣдлага приетата отъ секционната коммисия, поправката като обяснява, че съвѣтниците ще бѣдѣтъ помощници на префектитѣ съ изпълнението на програмата, която ще имъ начертаятъ департаменталнитѣ съвѣти.

Св. Тилевъ казва, че трѣбва по тоя въпросъ да се слѣдва мнѣнието на Юркова, който добръ знае длѣжноститѣ на съвѣтниците, защото е билъ такъвъ при Т.-Пазарджикския префектъ.

Воденчаровъ чете пасажа отъ Органическия Уставъ, който опрѣдѣля длѣжноститѣ на съвѣтниците и добавя, че не вижда какви голѣми длѣжности се възлагатъ на съвѣтниците, когато префектитѣ сж сами отговорни за управление, ако ще и да се слушали съвѣтитѣ на тия си помощници.

Прѣдсѣдателятъ подлага на гласуване прѣдложението на Воденчарова да се извадятъ съвѣтниците на префектитѣ отъ тая категория.

Найденевъ обръща вниманието на Събранието върху важността на длѣжноститѣ на околийскитѣ началници и прилага, че мѣстото имъ не е въ тая кетегория.

Беневъ поддържа Найденева и прѣдлага да се раздѣлятъ околийскитѣ началници на 2 разряда, отъ 20 и 17 лири.

Слѣдъ едно кратко разискване първата часть отъ прѣдложението на Бенева ся приема. Втората часть ся тоже приема нъ измѣнена на 17 $\frac{1}{2}$, вслѣдствие на прѣдложението на М. Аргириади, смалено по-послѣ, който искаше да ся асигнова 18 лири на началницитѣ отъ 2-й разрядъ.

Прѣдсѣдателятъ обяснява, че въ гласуването ще ся държи слѣдующий общеприетъ редъ:

1) ще ся гласуватъ доправкитѣ на членовѣтъ; 2) поправкитѣ на членовѣтъ, и 3) поправкитѣ на коммисията.

Странски, Величковъ и други подкрѣпять прѣдложението на Прѣдсѣдателя, което ся и приема.

Ив. Ст. Гешовъ прѣдлага да ся отчислятъ отъ тая категория и запишатъ въ слѣдующата счетоводителитѣ при разнитѣ дирекции.

Тая доправка на Гешова ся приема.

Странски прѣдлага да ся отчислятъ отъ тая категория и налѣжащитѣ на корреспонденцията въ Дирекцията на Финансиитѣ.

Ив. Ст. Гешовъ и Калчевъ възразяватъ на Странски, прѣдложението на Странски ся подкрѣпя, гласува и отхвърля.

Секретарьтъ прочита 8-й параграфъ.

М. Аргириади прѣдлага, членовѣтъ на департаменталнитѣ сѣдилища и околийскитѣ сѣдии да ся заминатъ въ категорията отъ 20 лири.

Герджиковъ прѣдлага, членовѣтъ на департаменталнитѣ сѣдилища и околийскитѣ сѣдии да ся прѣмѣстятъ само въ по-прѣдняята категория.

Величковъ настоява да ся приеме поправката на комиссията за заплатата на тия сѣдии; той не вижда нужда да ся увеличи заплатата, която комиссията налага, тъй като нѣмаме хора специалисти за сѣдии.

Герджиковъ възражава на Величкова, че ако нѣма специалисти то все ся нуждаемъ отъ хора съ самостоятеленъ характеръ и за това именно иска платата на сѣдитѣ да ся уголѣми.

Ив. Ст. Гешовъ мисли, че щомъ прѣдсѣдательтъ на департаментално сѣдилище получава 25 лири, за да ся запази справедлива пропорция, непрѣменно трѣбва да ся приеме прѣдложението на Герджикова, колкото ся касае до членовѣтъ на департаменталнитѣ сѣдилища.

Аргириади оттегля прѣдложението си и приема прѣдл-ж-нието на Герджикова.

Д-ръ Хакановъ казва, че както е всѣкому извѣстно не ще имаме сѣдии достойни за положението си. освѣнъ подиръ нѣколко години, и че ония, които за сега ще занимаютъ тия постове ся доста възнаградени кога имъ ся полага 15 лири, за това моли Събранието да ся произнесе за въ полза на прѣдложението на секционната комиссия.

Прѣдложението на Герджикова, колкото ся касае до членовѣтъ на департаменталнитѣ сѣдилища, ся подкрѣпя. Турено на гласуване ся отхвърля.

Герджиковъ оттегля прѣдложението си за околийскитѣ сѣдии, понеже прѣдложението му за членовѣтъ ся отблъсва.

Околийскитѣ сѣдии въ департаменталнитѣ градове, както и първитѣ сѣдебни изслѣдователи, оставатъ въ категорията, която ся разисква.

Ив. Ст. Гешовъ прѣдлага, свѣтниците на префектитѣ да ся зачислятъ въ тая категория.

Прѣдложението му ся отхвърля отъ Събранието.

Странски прѣдлага счетоводителитѣ на разнитѣ дирекции да ся заминатъ въ тая категория. Събранието приема прѣдложението на Д-ра Странски.

Секретарьтъ чете 9-й параграфъ.

Слѣдъ едно кратко разискване, въ което зематъ участие Ив. Ст. Гешовъ, Воденчаровъ, Кесиковъ, Хакановъ и Юруковъ, Събранието рѣшава околийскитѣ сѣдии да бѣдѣтъ отъ 2 разряда, едни съ плата 14, други съ плата 12 лири.

Калчевъ прѣдлага да ся тури Пловдивскій ковчежникъ въ прѣдняята категория, защо има по-голъма отговорность и по вече занятие.

Доправката на Калчева ся отблъсва.

Възъ другитѣ служби изложени въ тоя параграфъ не става възражение.

Събранието приема 9-й параграфъ и доправката на Д-ра Странски, да ся приематъ въ тоя параграфъ свѣтниците на префектитѣ.

Секретарьтъ чете 10-й параграфъ.

Воденчаровъ прѣдлага да ся турятъ въ категорията отъ 8 лири, околийскитѣ ковчежници.

Величковъ и Хакановъ възражаватъ, че чиновницитѣ, които държатъ пари трѣбва, за да не сѣ принудени да правятъ злоупотрѣбления, да бѣдѣтъ добръ заплащани и че съ плата по-слаба отъ оная, която полага секционната ком-

миссия е трудно да се намърят ковчежници съ гаранции, които ще потребва да се изискват от тия чиновници.

Предложението на Воденчарова се отблъсва от Събранието.

Останалата част от тоя параграф се приема, както се приема 11 и последният параграф от предвиденият от Органическият Устав чиновници.

Събранието приема 10 минути отпусък по предложението на Ив. Ст. Гешовъ.

След отпуската става разискване изобщо върху цѣлата 2-ра статия, която, подложена на гласуване, се приема от Събранието.

Секретарятъ прочита 1-й параграфъ от 3-та статия. Параграфътъ се приема безъ измѣнение.

Прочита се 2-й параграфъ

Директорътъ на Просвѣщението съобщава, по заповѣдъ на Главний Управителъ, че, като си запазва правото да се произнесе, той не приема никакво измѣнение на персонала на своята канцелярия.

Караджовъ предлага, Управителътъ при Дирекцията на Просвѣщението да се зачисли въ тоя параграфъ, защото той има специалностъ.

Беневъ подкрѣпя предложението на Караджова.

Воденчаровъ подкрѣпя Караджова и предлага 30 лири за управителя на канцелярията на Дирекцията на Вътрѣшнитѣ Дѣла.

Хакановъ казва, че като правителъ на канцелярията на Дирекцията на Просвѣщението трѣбва да бѣде непременно човекъ съ високо образование, стои се да му се опредѣли 25 лири, при това достатъчни сж 25 лири за правителя на канцелярията на Вътрѣшнитѣ Дѣла, другояче ще има несъразмѣрностъ мѣжду платата му и оная на правителъ на Дирекцията на Просвѣщението.

Ив. Ст. Гешовъ подкрѣпя предложението на Воденчарова.

Странски явява, че секционната комиссия, водима отъ това, че въ Дирекцията на Вътрѣшнитѣ Дѣла има голѣми занятия, рѣши да се назначи помощникъ на правителя на канцелярията. Това положено, той мисли, че платата на правителя е достатъчна.

Предложението на Воденчарова се гласува и приема отъ Събранието.

Герджиковъ иска да знае, кога ще се произнесатъ върху заблѣжката на Директора на Правосъдието.

Величковъ казва, че тоя въпросъ ще намѣри рѣда си, кога се разисква 2-та частъ отъ законопроекта, именно за щатоветѣ.

Хакановъ мисли, че трѣбва още сега да се произнесатъ върху разликата, която сѣществува мѣжду дѣйствующий персоналъ на губернаторската канцелярия и персонала, който предлага секционната комиссия, разница, която се състои въ това, че секционната комиссия изхвърля чиновницитѣ особихъ поручений, защото испослѣ неща могатъ да се прибавятъ чиновници отъ тая частъ на законопроекта.

Ив. Ст. Гешовъ подкрѣпя мнѣнието на Велиčkova.

Величковъ мисли, че двамата секретари при Централното Управление ще могатъ да изпълняватъ длъжността на чиновницитѣ за особни поручения.

Разискваниятъ параграфъ се приема.

Секретарятъ чете 3-й параграфъ.

Хакановъ прѣдлага, да се тури въ тая категория правительтъ канцелярии въ Дирекцията на Просвѣщението, — Прѣдложението се подкрѣпя.

Герджиковъ казва толкова и за правителя на Дирекцията на Правосъдието.

Хакановъ прѣпоръчва прѣдложението на Караджова, понеже управителя на канцелярията на Просвѣщението е повече поддиректоръ, отъ колкото управителъ на канцелярията.

Величковъ мисли, че за Дирекцията на Просвѣщението ще трѣбва не вече специалистъ, както казва Караджовъ, а енциклопедистъ, какъвто обаче, ако би имало, щѣше съ прѣимущество да се тури да управлява нѣкоя гимназия, отъ колкото Дирекцията на Просвѣщението; Величковъ настоява да се приеме поправката на секционната комиссия.

Караджовъ казва, че за въ Дирекцията на Просвѣщението ще трѣбва управителъ на канцелярията специалистъ съ енциклопедически познания; той настоява на прѣдложението си, като добавя, че, ако искаме да привлѣчемъ учени хора въ страната си, трѣбва да го вземемъ подъ внимание.

Ив. Ст. Гешовъ признава, че на Дирекцията на Просвѣщението трѣбва чловѣкъ съ образование, нъ не разбира какъвъ може да бѣде специалистъ за по училищата, а за енциклопедистъ, че може да бѣде той приема. При това, като напомня, че работата, която има правительтъ на канцелярията въ Дирекцията на Просвѣщението е много помалка, отъ работата на другитѣ канцелярии, прѣдлага да се опрѣдѣли 20 лири заплата за всичкитѣ управители въ канцеляриитѣ по Дирекциитѣ.

Събранието приема въпроса за исчерпанъ. — Прѣдложението на Караджова се гласува и отхвърля.

Герджиковъ оттегля прѣдложението си.

Караджовъ прѣдлага да се опрѣдѣли по 15 лири на управителитѣ на канцеляриитѣ въ другитѣ дирекции.

Величковъ иска да се образува нова категория отъ 17½ лири за управителитѣ на канцеляриитѣ.

Ив. Ст. Гешовъ е противенъ на това прѣдложение, тъй като не ще се намѣрятъ отъ послѣ лица, които да занематъ тези постове.

Маджаровъ моли Прѣдсѣдателя да не позволява да се нападатъ личности.

Прѣдсѣдателтъ разяснява, че незнае да се сж нападали личности; само се говори, че не трѣбва да се взематъ въ внимание личности, кога се разисква.

Величковъ си оттегля прѣдложението.

Владо прѣдлага да се унищожи службата департаментални инспектори, защото, като се назначатъ такива, намалява се свободата на околийскитѣ инспектори които иматъ право да се споразумѣватъ направо съ Директора на Просвѣщението.

Хакановъ забѣлѣзва, че секционната комиссия не е направила нѣщо ново, тя назначава вмѣсто единъ инспекторъ, както Правителството, т. е. по единъ на всѣкой департаментъ.

Ив. Ст. Гешовъ подкрѣпя Хаканова.

Хакановъ прѣдлага да се оставатъ само 3 инспектори приврѣменно, защото ще трѣбва да имъ се плаща добръ.

Прѣсѣдателя забѣлѣзва на Хаканова, че това е въпросъ за щатовѣтъ, тука е думата да се исклучатъ ли или не Департаменталнитѣ Училищни Инспектори.

М. Аргириади чете члена на Органическии Уставъ, който запрѣтѣва да се плаща на Околийскитѣ Надзиратели.

Ив. Ст. Гешовъ казва, че четений отъ Аргириади членъ се касае до околийскитѣ надзиратели, колкото до департаменталнитѣ той не вижда, ако се приематъ, въ какво се нарушава Органическии Уставъ.

Странски разяснява, че Органическии Уставъ не запрѣтѣва изрично такива служби, и секционната коммиссия ги приела както приела и много други непрѣдвидени отъ Устава.

Шехъ Ефенди подкрѣпя мнѣнието на Д-ра Владоса, като казва че вънъ отъ Устава неможемъ да създаваме нови служби.

Св. Тилевъ се чуди на това, дѣто Аргириади не позволява да има училищни инспектори по департаментитѣ, тѣй като наскоро той казваше, че хората въ областта биле невѣжи и искавшѣ желание да бѣдатъ просвѣтени. Ако правителството, казва той, не би намѣрило за нуждна тая служба, то не би назначило училищентъ инспекторъ, слѣдователно прѣдлагамъ да се приематъ 6 инспектори.

М. Аргириади казва, че уставътъ не споменува нигдѣ за Департаменталнитѣ Инспектори и особено за платкитѣ имъ; за това той пакъ неможе да разумѣ какъ ще може Събранието да създаде тая служба.

Хакановъ мисли, че въпросътъ е исчерпанъ и че трѣбва да се гласува.

Маджаровъ казва, че ако уставътъ не допрощава Департаментални инспектори, остава на Събранието да се произнесе. Спорѣдъ него, има нужда отъ инспектори, понеже учението е задължително.

Кесяковъ обяснява, че секционната коммиссия прѣдвижда тия служби, и е замѣнила околийскитѣ инспектори съ департаменталнитѣ, т. е. съ такива, които би служили въ полза за областнитѣ училища.

Прѣдложението на Владо се гласува и отхвърля.

Слѣдъ това Събранието приема прѣдложението на Странски, да се онищожи службата Секретаръ въ Дирекцията на Вътрѣшнитѣ Дѣла. Събранието приема цѣлий параграфъ съ станалитѣ измѣнения и рѣшава понататѣшното разисквание на законопроекта да се отложи за утрѣ. Другитѣ въпроси на дневний редъ се тоже отлагатъ за утрѣ.

Секретарътъ прочита двѣ съобщения отъ Главний Управитель, при едното се прѣпраща законопроектъ за теглилата и мѣркитѣ, при другото-законопроектъ върху печата.

Събранието желае тия законопроекти да се прѣпратятъ на секциитѣ.

Величковъ, докладчикъ на Бюджетарната Коммиссия, чете рапортъ върху слѣдующитѣ три законопроекта: 1-во, за издаванието на съкровищни бонове за брой (вексели) до дотѣкмение на 40,000 лири. 2-ро, за издаванието на съкровищни бонове до дотѣкмение нъ 60,000 лири и 3-то прѣдварителното снѣмане на 20,000 лири отъ остатъка на условнопостѣпившитѣ сумми.

Щомъ като се прочете рапортътъ, Кесяковъ, членъ на Бюджетарната Коммиссия, като казва, че тойзи рапортъ не е подписанъ отъ когото трѣбвало, заяви, че, като дока-

ченъ, той не може да слѣдва да е членъ въ тази комиссія и слѣдъ това писмено ще си даде оставката.

Величковъ обяснява, че не е имало време за да се споразумѣе съ прѣдсѣдателя на комиссіята когото и увѣрява че ако е станжло така, то ни най малко не е отъ злонамѣрность, за което и му проси извинение.

Слѣдъ нѣколко думи, размѣнени между нѣколко прѣдставители по тая случка, Прѣдсѣдателятъ затваря засѣданието, като ся опрѣдѣли идущето засѣдание за утрѣ 12-ий того.

Прѣдсѣдателятъ показва на Бенева да си съобрази прѣдложението съгласно съ правилника, т. е. да ся каже, че ся минава на дневенъ рѣдъ, ако иска да ся тури на гласуване.

Прѣдложението на Воденичарова ся подкрѣпя, гласува и приема.

Прѣдложението на Бенева, изменено както слѣдва ся тоже приема.

Прѣдложението на Бенева: Областното Събрание, като прѣпорѣчва на правителството да вмѣсти въ публично-административний правилникъ за жандармерията членътъ: „Началницитѣ въ кантонскитѣ и департаменталнитѣ сѣдилища сж полицмейстори и не могатъ да получаватъ жалвание освѣнъ за полицмейстерство“, минава на дневенъ редъ.

Прѣдсѣдателятъ обявява дневний редъ исчерпанъ.

Идущето засѣдание ще стане въ понедѣльникъ и на дневенъ рѣдъ ще бжде:

1-о. Избиране на Постоянный Комитетъ;

2-о. Репортъ на секционната комиссія върху проектътъ за заплатитѣ на Чиновницитѣ.

3-о. Разискванието на законопроекта за заплатитѣ, прѣдставенъ отъ 11 члена.

4-о. Запитванието на Наумова, относително оставката на единъ онеправданъ офицеръ.

5-о. Прѣдложението на Воденчарова, относително състава на жандармерията.

Днешното засѣдание ся закрива часа въ 5 подиръ пладнѣ.

Прѣдсѣдатель: **Ив. Ев. Гешовъ**

Подирѣдсѣдатели: { Д-ръ Стамболский
 { Д-ръ Странский

Секретари: { Ив. Ст. Гешовъ
 { Саллабашовъ